

**ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
(ฉบับที่ ๑๓)
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการฝึกหัดงาน การทดสอบเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี
ของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
พ.ศ. ๒๕๕๙**

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการฝึกหัดงาน การทดสอบเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๑๑) มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ สภาวิชาชีพบัญชี จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ ๑๓) เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการฝึกหัดงาน การทดสอบเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้
“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี

ข้อ ๔ ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๕ กระบวนการฝึกหัดงาน กระบวนการทดสอบเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชี ของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามที่มีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.๒๕๔๗

เพื่อให้กระบวนการฝึกหัดงาน และกระบวนการทดสอบดำเนินไปโดยสะดวก และรวดเร็ว นายกสภาวิชาชีพบัญชี โดยอนุมัติคณะกรรมการ มีอำนาจออกข้อกำหนดใดๆ เกี่ยวกับการดังกล่าว

ข้อกำหนดนั้น ต้องอยู่ภายในกรอบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา จึงใช้บังคับได้

ข้อ ๖ ในกรณีที่มีปัญหาการแปลความเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัย และถือว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด

หมวด ๒ การฝึกหัดงาน

ข้อ ๗ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจะต้องผ่านการฝึกหัดงานสอบบัญชีธุรกิจที่กฎหมายบัญญัติให้มีการสอบบัญชีหรือให้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยฝึกหัดงานกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องฝึกหัดงานในระหว่างการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗(๖) โดยเริ่มฝึกหัดงานหลังจาก ได้สอบผ่านวิชาการบัญชีตามที่คณะกรรมการกำหนด ไม่น้อยกว่าสี่รายวิชา และวิชาสอบบัญชี ไม่น้อยกว่าหนึ่งรายวิชา ซึ่งรวมทุกวิชาแล้ว ไม่น้อยกว่าสิบห้าหน่วยกิต หรือฝึกหัดงานหลังจาก ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗(๖) มาแล้ว ทั้งนี้ การฝึกหัดงานดังกล่าวต้องกระทำเป็นเวลาต่อเนื่องกัน ไม่น้อยกว่าสามปีบริบูรณ์ และมีเวลาฝึกหัดงานรวมกัน ไม่น้อยกว่าสามพันชั่วโมง

(๒) ต้องยื่นคำขอแจ้งการฝึกหัดงานต่อคณะกรรมการก่อนเริ่มฝึกหัดงานตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด พร้อมด้วยหนังสือรับรองของสถาบันการศึกษาว่า ได้สอบผ่านวิชาการบัญชี และวิชาการสอบบัญชีตาม (๑) หรือสำเนาปริญญาหรือประกาศนียบัตรตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗(๖) แล้วแต่กรณี

(๓) ต้องทำรายงานการฝึกหัดงานยื่นต่อคณะกรรมการ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งนับแต่วันแจ้งการฝึกหัดงาน ตามที่คณะกรรมการกำหนดเกี่ยวกับเงื่อนไขและแบบ และเมื่อสิ้นสุดการฝึกหัดงานต้องทำรายงานดังกล่าวยื่นต่อคณะกรรมการ พร้อมด้วยคำรับรองการฝึกหัดงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ให้การฝึกหัดงานตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดด้วย

(๔) ในกรณีที่มีการเปลี่ยนผู้ให้การฝึกหัดงาน หรือผู้ให้การฝึกหัดงานรายเดิมถูกเพิกถอนใบอนุญาต ต้องแจ้งการเปลี่ยนผู้ให้การฝึกหัดงานทุกครั้งต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันเปลี่ยนตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด พร้อมด้วยรายงานและคำรับรองการฝึกหัดงานของผู้ให้การฝึกหัดงานรายเดิม และการแจ้งรับฝึกหัดงานของผู้ให้การฝึกหัดงานรายใหม่

(๕) ในกรณีผู้ฝึกหัดงาน ไม่ประสงค์ที่จะฝึกหัดงานกับผู้ให้การฝึกหัดงานคนเดิมต่อไปโดยจะ ไม่ขออนุญาตจำนวนชั่วโมงการฝึกหัดงาน ให้แจ้งผู้ให้การฝึกหัดงานนั้นทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

(๖) ในกรณีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมิได้ฝึกหัดงานให้เสร็จสิ้นภายในเวลาห้าปีนับแต่วันที่แจ้งต่อคณะกรรมการ เพราะความบกพร่องของผู้ขอรับใบอนุญาตให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการให้เสร็จสิ้นตามที่คณะกรรมการกำหนดเกี่ยวกับเงื่อนไขและแบบ และเมื่อสิ้นปีนั้น ถ้าไม่ดำเนินการให้เสร็จสิ้นตามกำหนดเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนเสนอคณะกรรมการพิจารณาจำหน่ายคำขอได้

หมวด ๓ การทดสอบความรู้

ข้อ ๘ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจะต้องผ่านการทดสอบความรู้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ที่ประสงค์จะเข้ารับการทดสอบจะต้องสำเร็จการศึกษา ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗(๖) และเคยศึกษาและสอบผ่านรายวิชาตามที่คณะกรรมการกำหนดจากสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาที่คณะกรรมการรับรอง และฝึกหัดงานครบถ้วนแล้วหรืออยู่ระหว่างการฝึกหัดงานสอบบัญชีธุรกิจที่กฎหมายบัญญัติให้มีการสอบบัญชีหรือให้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ แห่งข้อบังคับนี้ และต้องไม่เคยเป็นผู้ทุจริตในการทดสอบความรู้ของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

(๒) การทดสอบแบ่งเป็นทวิภา คือ วิชาการบัญชี ๑ วิชาการบัญชี ๒ วิชาการสอบบัญชี ๑ วิชาการสอบบัญชี ๒ วิชากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี และวิชาการสอบบัญชีที่ประมวลผลโดย

คอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ ขอบเขต รายละเอียดเนื้อหาและเค้าโครงของวิชาที่ต้องทดสอบให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) ผู้ที่ประสงค์จะเข้ารับการทดสอบจะต้องยื่นคำขอสมัครสอบต่อคณะกรรมการตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดภายในเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนก่อนวันเริ่มทดสอบ โดยสามารถสมัครสอบทุกวิชาหรือสมัครสอบบางวิชาก็ได้

(๔) การทดสอบให้มือน้อยปีละสองครั้ง ตามกำหนดเวลาที่คณะกรรมการเห็นสมควร โดยต้องประกาศให้ผู้มีสิทธิเข้ารับการทดสอบทราบล่วงหน้าอย่างน้อยหกสัปดาห์

(๕) ระยะเวลาการรับสมัครสอบ วัน เวลา สถานที่ทดสอบ ค่าธรรมเนียมในการทดสอบ ระเบียบเกี่ยวกับการทดสอบ และรายละเอียดอื่นที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการ

(๖) ผู้เข้ารับการทดสอบจะต้องสอบผ่านทุกวิชา และได้คะแนนในแต่ละวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบ โดยผู้เข้ารับการทดสอบสามารถสะสมผลการทดสอบของแต่ละวิชาที่สอบผ่านได้ไม่เกินสามปี นับแต่วันที่ผ่านการทดสอบแต่ละวิชา

(๗) ให้นายทะเบียนประกาศชื่อผู้ผ่านการทดสอบแต่ละวิชาและทุกวิชาไว้ ณ สภาวิชาชีพบัญชีเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๙ ผู้ซึ่งประสงค์ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่ได้ฝึกหัดงานครบถ้วนหรือผ่านการทดสอบแล้ว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการฝึกหัดงาน การทดสอบเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชี ตามหลักเกณฑ์และวิธีการของ ก.บช. ก่อนวันที่ข้อบังคับฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นได้รับสิทธิสะสมการฝึกหัดงาน หรือผลการทดสอบวิชาที่สอบผ่านนั้น เพื่อใช้เป็นสิทธิเพื่อขอรับใบอนุญาตต่อไป และให้ถือว่าเป็นผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของสภาวิชาชีพบัญชีตามข้อบังคับนี้ได้

สำหรับผู้ที่ยังมีได้ปฏิบัติตามวรรคแรก และมีความประสงค์จะขอใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต่อไป ให้ดำเนินการตามข้อบังคับฉบับนี้ โดยแสดงความประสงค์ดังกล่าวต่อคณะกรรมการ ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด และให้ถือว่าเป็นผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต่อสภาวิชาชีพบัญชีตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๐ ความในข้อ ๘ (๒) ให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด ๑ ปี นับจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

(ศาสตราจารย์เกษรี ณรงค์เดช)
นายกสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์